

УДК 331.101

**ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО
КАПІТАЛУ НАФТОГАЗОВИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Г. В. Малиновська

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: visnyknaftagas@gmail.com*

сучасних економічних умовах домінуючий вплив на результати господарської діяльності підприємства, незалежно від форми власності та сфери діяльності, мають нематеріальні чинники. Основою нематеріальної складової є інтелектуальні ресурси, які у поєднанні з фізичними формують людські ресурси суб'єкта господарювання. Незважаючи на дискусійність та різноплановість трактувань основних понять, структури, процесів формування та використання нематеріальної частини ресурсів будь-якого організаційного утворення, незаперечними з точки зору теоретичних обґрунтувань та прикладного характеру слід вважати положення вітчизняної та зарубіжної економічної науки про необхідність зростання людського капіталу підприємства як основи формування його ринкової вартості. Людський капітал та процеси, пов'язані з його зростанням, на сьогоднішній день стали предметом дослідження багатьох вітчизняних та зарубіжних науковців.

Головним чином, дослідники у цій сфері наукових інтересів концентрують увагу, по перше – на розроблені та уточнені понятійно-категоріального апарату, по друге – встановлені особливостей, закономірностей, принципів та підходів до структурування людського капіталу, по третє – оцінці людського капіталу та дослідженні теоретико-прикладних підходів до управління як передумови його нагромадження та ефективного використання суб'єктами господарювання різних галузей національної економіки.

Нафтогазова галузь як стратегічно важлива складова вітчизняного господарського комплексу представлена газонафтотранспортними, видобувними, буровими, переробними та підприємствами інших сфер діяльності, які концентрують людські ресурси, загальною чисельністю понад 70 тис. осіб. Сучасний етап розвитку галузі та її організаційних утворень характеризується процесами змін, які стосуються реформування як організаційно-економічних, так і техніко-технологічних аспектів діяльності. Не заперечуючи актуальності та своєчасності трансформацій у нафтогазовому секторі національної економіки, слід зазначити, що на ефективність запланованих змін управлінського, економічного, техніко-технологічного характеру значний, а в деяких випадках, пріоритетний вплив буде мати людський фактор. Саме управлінський та виконавчий персонал нафтогазових підприємств залучає, впроваджує, використовує нові підходи організації господарської діяльності та техніко-технологічного розвитку, які вимагають відповідного рівня розвитку людських ресурсів та їх активної участі в якості капіталу організації [1-6].

Зважаючи на вище викладене, актуальним науковим завданням в сфері економіко-управлінських досліджень проблем нафтогазової галузі є удосконалення існуючих та пошук нових підходів, методів, технологій розвитку людських ресурсів, які б дозволили підвищити рівень капіталізації нафтогазових підприємств та забезпечити їх ефективну діяльність у напрямі гарантування енергетичної безпеки [7-8]. На нашу думку, не заперечуючи важливості усіх функцій управління в процесах розвитку персоналу, необхідно акцентувати особливу увагу на питаннях планування, від підходів до реалізації якого залежить ефективність кінцевого результату – кількісні та якісні параметри людського капіталу нафтогазової галузі.

Список використаних джерел:

Управління діяльністю підприємств нафтогазового комплексу на засадах інтелектуалізації та інтелектокористування : Монографія / [Петренко В. П., Кісь С. Я., Швидкий Е. А.]. За заг. ред. проф. В. П. Петренка. – Львів: ЛА „Піраміда”, 2013. – 276 с.

Petrenko V. Intellectualization Management of Intellectual Resources - Urgent Need of Modern Society / V. Petrenko // World Scientific News. – 2016. – 57. – P. 674-679.

Кісь, С. Я. Наукові основи інтелектуалізації діяльності підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. Наук : спец. 08.00.04 "Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)" / С. Я. Кісь ; Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2016. – 40 с.

Петренко В. Стан, цілі і завдання з розвитку людського капіталу підприємств нафтогазової промисловості: світ і Україна / В. Петренко, І. Данилюк-Черних // Вісник Східноукраїнського університету ім. В. Даля. – №11(182), Ч. 1. – 2012. – С. 372-378.

Витвицький Я. С. Стратегія державного управління ресурсним і інтелектуальним потенціалом нафтогазовидобувного сектору економіки України / Я. С. Витвицький // Координати управління : збірник наукових праць / за ред. проф. Д. І. Дзвінчука. Вип. 4. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. – С. 61-69.

Ревтюк Є. А. Концепція планування людських ресурсів крізь призму теорії управління людським капіталом / Є. А. Ревтюк // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2015. – № 2 (2). – С. 280-284.

Ревтюк Є. А. Дослідження особливостей системи управління людським капіталом на підприємствах нафтової та газової промисловості [Електронний ресурс] / Є. А. Ревтюк. // Ефективна економіка. – 2016. – № 1. – Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2016_1_10

Данилюк-Черних І. М., Петренко В. П. Управління використанням інтелектуального потенціалу людських ресурсів підприємств на засадах синтелектики і синергізму / Регіональна економіка. – №1. – 2011. – С. 148 – 155.